

№ 02-2/1155
2023 ж. 14 03

**Жоғары және (немесе) жоғары оқу
орнынан кейінгі білім беру
ұйымдарына және ғылыми ұйымдарға
(тізім бойынша)**

**Қазақстан Республикасы
Денсаулық сактау министрлігі**

**Қазақстан Республикасы
Ғылым және жоғары білім министрлігі
(ақпарат үшін)**

**Жұмысқа орналасу мен жұмыспен өтеу
мониторингінің өзекті және проблемалық
мәселелер бойынша өзара әрекеттесу туралы**

«Қаржы орталығы» АҚ «Білім туралы» ҚР заңының 1-бабының 13-1) тармақшасына және ҚР Білім және ғылым министрінің (бұдан әрі – ҚР БФМ) 2018 жылғы 21 қыркүйектегі № 489 бүйрығына сәйкес жас мамандардың жұмыспен өтеу жөніндегі өз міндеттерін орындауды мониторинг пен бақылауды қамтамасыз ететін білім беру саласындағы үәкілдепті органның операторы (бұдан әрі – Қоғам немесе Оператор) ретінде мынаны хабарлайды.

Жас мамандарды жұмысқа бөлу және жіберу тәртібі «Білім туралы» ҚР Заңымен (бұдан әрі – Зан) және ҚР Үкіметінің 2012 жылғы 30 наурыздагы № 390 қаулысымен бекітілген Маманды жұмысқа жіберу, бюджет қаражаты есебінен шеккен шығыстарды өтеу, өз бетінше жұмысқа орналасу құқығын беру, мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде білім алған ҚР азаматтарын жұмыспен өтеу жөніндегі міндетінен босату немесе олардың міндетін тоқтату қағидаларымен (бұдан әрі – Қағидалар) регламенттелген.

Зан және Қағидаларға сәйкес жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында (бұдан әрі – ЖЖБҰ) мен ғылыми ұйымдарда мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде оқу бітірген түлектерді жұмысқа орналастыру процесі жүзеге асырылада, осыған байланысты Қоғам ЖЖБҰ-ның назарын жас мамандарды жұмысқа бөлу және орналастыру барысында, оның ішінде ЖЖБҰ мен Оператордың өзара іс-кимыл рәсімдерінде туындастын неғұрлым өзекті не проблемалық мәселелерге, әдеттегі кемшіліктерге аудартуды жөн санап отыр.

1. Білім алушылардың дербес деректерін жинауға және өндеуге келісім беруі туралы.

Бүгінгі таңда жұмыспен өтеу міндеті жүктелген жас мамандар саны мониторингілеуге жататын жас мамандар санаттарының 6 санатқа дейін көбеюі есебінен 2012 жылдағы 2 195 адамнан 2023 жылы 183 мындан аса адамға дейін айтарлықтай өсті.

2021 жылға дейін жұмыспен өтеу мемлекеттік ұйымдардаған жүзеге асырылуы тиісті еді. Бұл кезде Операторға жергілікті атқарушы органдардан (денсаулық, білім беру, дene шынықтыру және спорт, ауыл шаруашылығы және ветеринария басқармаларынан) жас мамандардың жұмысқа орналасуы жөніндегі ақпаратты алуы қынға соқпайтын.

Алайда 2021 жылы Заңға түзетулер енгізілді, оларға сәйкес оқу бітірушілерге мемлекеттік ұйымдарда ғана емес, меншік нысанына қарамастан кез келген ұйымдарда, соның ішінде дара кәсіпкерлік саласында да жұмыс істеу құқығы беріліп отыр.

Сондай-ақ Заңға оқуға жұмсалған шығыстарды мөлшерлес өтеу туралы жаңа норма енгізілді, осыған байланысты ішінәра жұмыспен өтелген кезеңдердің барлығын нақты есептеу қажеттігі пайда болды, сол себептен Операторға әрбір жұмыс орнынан растайтын құжаттар ұсынылуы тиіс (Заңың бұрынғы редакциясында мемлекеттік тапсырыс негізінде оқыту мерзіміне және нақты жүзеге асырылған ішінәра өтеу мерзіміне қарамастан, үш жылдық жұмыспен өтеу не оқуға жұмсалған ақшалай қаражатты тольк қолемде өтеу көзделген болатын).

Оператордың тарарапынан мониторингілеуге және бақылауға алынуға тиісті жұмыспен өтеу міндеттері жүктелген жас мамандар санының айтарлықтай есүі, оқуға жұмсалған шығыстарды мөлшерлес өтеу туралы норманың енгізілуі және жекеменшік экономиканың секторында жұмыс істеу құқығының берулуі жас мамандардың жұмысқа орналасуы (жұмыс орнына келуі, келмеуі, жұмыстан босатылуы) туралы деректерді ұсыну, алу және өңдеу тетігінің оңтайландырылуын талап етеді.

Бұл жағдайда жас мамандардың жұмыспен қамтылуы туралы мәліметті міндетті зейнетакы жарналар, әлеуметтік аударымдар, міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдар мен жарналарының және еңбек шарттарының болуы туралы ақпаратты қамтитын КР Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігінің автоматтандырылған ақпараттық жүйелері мен дереккорлары арқылы алу әлдекайда оңтайлы.

Дегенмен «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» КР Заңының 7-бабының 1-тармағына сәйкес дербес деректерді жинауды, өңдеуді меншік иесі және (немесе) оператор, сондай-ақ үшінші тұлға субъектінің немесе оның заңды өкілінің келісімімен уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен жүзеге асырады.

Сонымен қатар «Ақпараттандыру туралы» КР Заңының 36- бабының 2-тармағы бойынша дербес деректерді қамтитын электрондық ақпараттық ресурстардың меншік иесі немесе иеленушісі дербес деректерді қамтитын электрондық ақпараттық ресурстарды ақпараттық жүйенің меншік иесіне немесе иеленушісіне беру кезінде дербес деректер субъектісінің немесе оның заңды өкілінің дербес деректерді ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып жинауга және өңдеуге келісімін алуға міндетті.

Жоғарыда аталған заңдардың талаптарын орындау үшін, ЖЖБҰ мен білім алушылардың арасында жасалатын білім беру қызметтерін көрсету шартына білім алушылардың жұмысқа орналасу фактісі мен жұмыс орнын анықтау үшін міндетті зейнетакы жарналары, әлеуметтік аударымдары, міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдары мен жарналары және еңбек шарттарының болу-болмауына қатысты дербес деректерді жинауга және өңдеуге келісуі туралы тармақты енгізу және білім беру қызметтерін көрсету шартына қосымша ретінде дербес деректерді жинауга және өңдеуге білім алушылардың келісім беруі туралы жеке өтінішке қол қоят.

«Дербес деректер және оларды қорғау туралы» КР Заңының 7-бабының 8-тармағына сәйкес дербес деректерді өңдеу нақты, алдын ала айқындалған және заңды мақсаттарға жетумен шектелуі тиіс. Дербес деректерді жинау мақсаттарымен үйлеспейтіндей етіп дербес деректерді өңдеуге жол берілмейді.

Қоғам дербес деректерді жас мамандардың тиісті жұмыс орнын және Заң мен Қағидаларда қарастырылған жұмыспен өтеу міндеттерін орындаудын анықтау үшін шектеулі мерзімге - міндеттерін үшкіндік, екіжылдық немесе мөлшерлес мерзімде тиісінше орындағанға дейін немесе жұмыспен өтеу жөніндегі міндеттерді бұзған жағдайда оқытуға жұмсалған бюджеттік шығыстарын өндіріп алу туралы сот актілері шығарылғанға дейін пайдаланады.

2. Жолдамалардағы жас мамандар қолтаңбаларының дәйексіздігі туралы.

Қағидалардың 27-тармағына сәйкес жас мамандарды дербес бөлу тиісті бөлу жөніндегі комиссияның хаттамалық шешімімен жыл сайын 1 шілдеден кешіктірмей ресімделеді, оның негізінде ЖЖБҰ осы Қағидаларға қосымшаға сәйкес нысан бойынша жұмысқа жолдамалар дайындауды.

Бұл ретте Заның 47-бабының 17-тармағында көрсетілген ҚР азаматтарын олардың жұмысқа бөлінуі туралы хабардар етуді ЖЖБҰ хаттамалық шешім қабылданған сәттен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей жұмысқа жолдамалар беру арқылы жүзеге асырады.

Жұмысқа жолдама жұмыспен өтеу жөніндегі міндеттемелер бұзылған жағдайларда Оператор дәлел ретінде сотқа ұсынатын құжаттардың бірі болып табылады.

Дегенмен жас мамандар өздерінің бөлу жөніндегі комиссиялардың отырыстарына қатыспағандарын, отырыстың өткізуі күні туралы немесе комиссиялар қабылдаған шешім туралы тиісті түрде хабар алмағандарын, қолдарына жолдама алмағандарын алға тартатын жағдайлар жиі болып тұрады, сондай-ақ жолдамаларда қойылған қолтаңбалардың тұпнұсқалығына дау айтатын фактілер де бар.

Осындай даулар бойынша сот прецеденттері бар.

Мысалы, Қостанай облысының Арқалық қалалық соты 2017 жылы жолдамада қойылған жас маман қолтаңбасының тұпнұсқалығына қолжазу сараптамасын тағайындау туралы үйғарым шығарды, оның нәтижесінде қойылған қолтаңбаның қолдан жасалу фактісі анықталып, сот шара қабылдау үшін ҚР БФМ-не және ЖЖБҰ қызметкерін ҚР Қылмыстық кодексінің 385-бабының 3-бөлігі және 420-бабының 1-бөлігі (жалған құжаттарды қолдан жасау, дайындау және сотта куәнің көрінеу жалған айғақтары) бойынша қылмыстық жауапкершілікке тарту туралы процестік шешім қабылдау үшін Прокуратураға жолданған жеке үйғарым шығарды.

2023 жылғы ақпан айында Түркістан облысының Тұлкібас аудандық соты сараптама нәтижесінде «Серпін» бағдарламамен оқыған жас маманның жолдама мен міндеттемедегі қолтаңбалардың жалғандығы анықталғанына байланысты ЖЖБҰ-ға қатысты жеке үйғарым шығарды.

Келтірілген жағымсыз фактілерді назарға ала отырып, ЖЖБҰ қызметкерлерімен заның бұзылуына жол бермеу туралы тиісті нұсқама өткізу қажет.

3. Бюджеттік шығыстар туралы дәйексіз анықтамалар бойынша.

Қағидалардың 29-тармағына сәйкес ЖЖБҰ және денсаулық сактау саласындағы уәкілетті орган жыл сайын 15 тамыздан кешіктірмей бөлу туралы хаттамалық шешім қабылданған күннен бастап күнтізбелік 15 күннің ішінде Операторға бөлу жөніндегі барлық материалдарды жібереді. Осындай құжаттардың бірі бюджеттік шығыстар туралы анықтама – мемлекеттік тапсырыс негізінде оку кезеңінде республикалық бюджеттен жас маманды оқытуға жұмсалған ақша сомасы туралы мәліметтерді қамтитын құжат болып табылады.

Алайда іс жүзінде анықтамада көрсетілген шығыстар сомасы және ЖЖБҰ қызметкерлері Оператордың дерекқорына енгізген шығыстар сомасы сәйкес келмеген не анықтамада көрсетілген шығыстар сомасы іс жүзінде оқытуға жұмсалған қаражатқа сәйкес келмеген, яғни қате сома көрсетілген жағдайлар болды.

Сондай-ақ жұмыспен өтеу жөніндегі міндеттемені бұзған жауапкер жас мамандардан Оператордың талап арызы бойынша соттар бюджеттік анықтамаларда қате көрсетілген, іс жүзінде жұмсалған қаражат сомасынан едәуір асатын сомаларды өндіріп алған фактілер орын алды.

Мұндай жағдайларда дұрыс көрсетілмеген және негізсіз өндіріп алынған ақша қаражаты үшін жауапкершілік Операторға дұрыс емес деректері бар құжатты ұсынған үйім ретінде ЖЖБҰ-ға жүктеледі, бұл осы сомалардың кінәлі тарап ретінде ЖЖБҰ-дан сот тәртібімен өндіріп алылуына және соттардың ЖЖБҰ-ға қатысты жеке үйғарым шығаруына әкеп соғуы мүмкін.

4. Оператордың дереккорына мәліметтерді енгізу мәселелері бойынша.

Мемлекеттік тапсырыс негізінде окуға түскен және оку бітірген жас мамандарды тегі бойынша есепке алууды Оператор «Білім беру және студенттік кредиттерді есепке алу және мониторингілеу» ақпараттық жүйесінің (бұдан әрі – «БСКЕМ» АЖ) «Жас мамандардың есебі» ішжүйесінде жүргізеді.

2018 жылдан бастап ЖЖБҰ-ға окуға қабылдау, ауыстыру, академиялық демалыс беру, окудан шығару туралы бұйрықтар; жұмыска бөлу күні мен орны туралы мәліметтер; растау құжаттарының скан-нұсқаларын қоса бере отырып, жұмыспен өтеу міндеттінен босатылған адамдар туралы мәліметтер; қосымша хаттамамен қайта бөлу туралы деректер; окудан шығарылған және ауыстырылған студенттер бойынша шығыстар сомасы және басқалар сияқты жас мамандар туралы мәліметтерді енгізу үшін Оператордан осы дереккорға шектеулі колжетімділік берілген.

Бұл ретте Оператор мәліметтерді уақытылы енгізбеу, қажетті деректерді енгізбеу не қате деректерді енгізу жағдайларын жүйелі түрде анықтап отырады.

Осыған байланысты білім алушылардың қозғалысы туралы бұйрықтардың дұрыс деректемелерін, окуға жұмсалған бюджет шығыстарының сомаларын, жұмыска бөлу және қайта бөлу орындарын дұрыс енгізудің маңыздылығына ерекше назар аудартқымыз келеді.

Сондай-ақ осы мүмкіндікті пайдалана отырып, мониторинг және бақылау рәсімдерін женилдешу үшін, әсіресе сот талқылауларының санын азайту және дауларды сотқа дейін реттеу жолымен мәселені шешу үшін олар жұмыспен өтеу жөніндегі өз міндеттемелерін бұзған жағдайларда ЖЖБҰ-дағы студенттердің байланыс деректерін (жас мамандардың, олардың ата-аналарының және басқа туыстарының телефон нөмірлері, электронды пошта адрестері, болған жағдайда ресми тіркелген мекенжайларынан басқа нақты тұратын тұрғылықты жерлерінің мекенжайлары және басқа деректер) енгізу мүмкіндіктерін қарастыруды сұраймыз.

5. Халықты жұмыспен қамту орталықтарына бөлу мәселелері бойынша.

ҚР Үкіметінің 2016 жылғы 13 мамырдағы № 289 қаулысымен Қағидалар 17-1-тармақпен толықтырылды, оған сәйкес жұмыска бөлу сәтінде бос жұмыс орындары болмаған жағдайда, бөлу жөніндегі комиссиялар жас мамандарды және философия (Phd) докторларын жұмысты өтеу мерзімінде жұмыссыз ретінде есепте болған уақытты есептей отырып, тұрғылықты жеріндегі халықты жұмыспен қамту орталығында тікелей не «электрондық үкіметтің» веб-порталы немесе «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы арқылы жұмыс іздел жүрген адам ретінде тіркеуге жібереді.

Аталған құқық нормасы Қағидаларға жас мамандарды жұмыска орналастыруға жәрдемдесу мақсатында енгізілді, өйткені Халықты жұмыспен қамту орталықтары «Халықты жұмыспен қамту туралы» ҚР Заңына сәйкес өңірде бос жұмыс орындары туралы толық ақпаратқа ие мемлекеттік мекемелер болып табылады. Үлгілік жарғыға сәйкес Жұмыспен қамту орталықтарының мақсаты жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің белсенді шараларын іске асыру болып табылады.

Сонымен қатар Занда да, Қағидаларда да жұмыспен қамту орталығында есепке қойылған орны бойынша бос жұмыс орындары болмаған жағдайда жұмыспен өтеу міндеттінен босату көзделмеген, сондай-ақ жұмыссыз ретінде есепке тұру үшін қандай да бір шекті мерзім белгіленбеген (әдетте үш жылдық мерзім қолданылады), бұл жұмыссызың бойынша жәрдемақылар сомасының минималды болуынан және басқа мамандық бойынша не тиісті саладан басқа салада өз бетінше жұмыска орналасуға шектеулер болғандықтан жас мамандар тарапынан шағымдардың көптеп түсуіне себеп.

Осыны ескере отырып, ЖЖБҰ комиссияларына жұмыска бөлу кезінде оку бітірушілерді нақты жұмыс берушілерге тұракты жұмыс орнына жұмыска орналастыру бойынша барлық мүмкін деген шаралар мен ресурстарды барынша пайдалану және жұмыс іздел жүрген адамдар ретінде Жұмыспен қамту орталықтарына жіберілетін оку бітірушілер санын барынша азайту керек.

ҚР БФМ-нің 2018 жылғы 30 қазандығы № 595 бүйрүгымен бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларында (53-тармак) ЖЖБҰ кадрларды даярлау бағыты бөлінісінде бітіру жылы ішінде бітірушілердің кемінде 50%-ын жұмысқа орналастыруды қамтамасыз етеді деп көзделген.

Бұл ретте ЖЖБҰ түлектеріне құрылған жұмыс орындарының санына мониторинг жүргізуі қамтамасыз етеді.

ҚР БФМ-нің 2015 жылғы 17 маусымдағы № 391 бүйрүгымен бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және оларға сәйкестікті растайтын құжаттардың тізбесінің 17-тармағына сәйкес бітірушілердің жалпы санынан бітірген жылы жұмысқа орналасқандардың үлесі - кемінде 50 %; «Педагогикалық гылымдар» бағыты үшін – кемінде 60 %, «Құқық» бағыты үшін – кемінде 60%, «Денсаулық сақтау» бағыты үшін – кемінде 80 % құрастырылуы тиісті.

ҚР БФМ-нің 2017 жылғы 13 маусымдағы № 277 бүйрүгымен бекітілген Жас мамандарды және (немесе) философия докторларын (PhD) жұмысқа бөлу жөніндегі комиссия туралы ережеге сәйкес Комиссияның негізгі міндеттеріне жас мамандардың әлеуетті жұмыс берушілермен өзара іс-қимыл жасау жатады.

6. Жас маманның жолдама бойынша жұмыс орнына келмеу салдары және жұмысты өтеу бойынша одан әрі жасалуы тиіс іс-әрекеттерді ресімдеу тәртібі туралы мәселе бойынша.

Қағидалардың 24-тармағына сәйкес ағымдағы жылдың түлектерін Бөлу жөніндегі комиссиялардың отырыстары жыл сайын ерте деңгендегі 1 маусымда қундізгі форматта немесе қашықтан өткізіледі.

Заңның 47-бабының 17-тармағында көрсетілген ҚР азаматтары ағымдағы жылдың 1 маусымына дейін тиісті Комиссияларға берілген өтініштер негізінде Комиссиялардың отырыстарына қатысуға жіберіледі. Заңның 47-бабының 17-тармағында көрсетілген ҚР бірнеше азаматын бір бос орынға жіберуге жол бермеу мақсатында оларды алдын ала бөлу жүзеге асырылады.

Тиісті Бөлу жөніндегі комиссияға дәлелді себептерсіз келмеген тұлғалар өздерінің қатысуының болінеді. Заңның 47-бабының 17-тармағында көрсетілген, ағымдағы жылы окуын аяқтайтын Дербес бөлу тиісті Бөлу жөніндегі комиссияның хаттамалық шешімімен жыл сайын 1 шілдеден кешіктірмей ресімделеді, оның негізінде ЖЖБҰ осы Қағидаларға қосымшаға сәйкес нысан бойынша жолдамалар дайындауды.

Бұл ретте Заңның 47-бабының 17-тармағында көрсетілген ҚР азаматтарын бөлу туралы оларды хабардар етуді ЖЖБҰ хаттамалық шешім қабылданған сәттен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей жұмысқа жолдамалар беру арқылы жүзеге асырады.

Осылайша Комиссияның отырысына көзбе-көз немесе қашықтықтан қатысқан және қолына жолдама алу арқылы бөлінген жұмыс орны туралы тиісті түрде хабардар етілген жас маман ағымдағы жылдың 1 қыркүйегінде жұмысты өтеу үшін бөлу орнына келуге міндетті.

Жұмыс орнына келмеу үшін құжатпен расталған дәлелді негіздер (жақын туыстарының науқастануы, қайтыс болуы, өзге де отбасылық және форс-мажорлық мән-жайлар) болуы тиіс, керісінше жағдайда жұмыс орнына келмеу жұмысты өтеу жөніндегі міндеттемені бұзу ретінде саналады және Оператордың оқу үшін жұмсалған бюджет шығыстарын өтеу туралы талап коюына әкелуі мүмкін.

Қағидалардың 31-тармағына сәйкес бөлінген жерге белгіленген мерзімде дәлелді себептермен (жас маманның немесе жақын туыстарының науқастануы, некеге тұруы және тұрғылықты жерін ауыстыруы, жұмыспен өтеу орнына уақтылы келуіне кедергі болған өзге де отбасылық және форс-мажорлық мән-жайлар) келмеген адамдар қайта бөлінуі тиіс.

Егер жұмыспен өтеу орнына жолдама бойынша келмеген жас маман өз бетінше жұмысқа орналасқан жағдайда ол Оператор жұмыстың өтелуін одан әрі мониторингілеуді

жүргізуі үшін ҚР Еңбек кодексінің 35-бабында көрсетілген тізбеге сәйкес растайтын құжаттарды қоса бере отырып, Операторға тусіндірме хат жіберуі тиіс, онда өзінің келмеу себептері туралы, өз бетінше орналасқан жұмыс орны туралы хабарлайды.

Жұмыс орны мен лауазымы Заң мен Қағидалардың талаптарына сәйкес келген жағдайда Оператор жұмыстың өтелуін қабылдайды және сол ұйымдағы жұмыс өтілі жұмысты өтеу мерзіміне есептеледі.

7. Ұйымдардың ұйымдық-құқықтық нысаны мәселесі бойынша.

Заңның алдыңғы редакциясында қамтылған енгізілген өзгерістер мен толықтыруларға сәйкес мемлекеттік білім беру, денсаулық сақтау және ветеринария ұйымдарындаған жұмысты өтеу туралы талап алынып тасталды, осылайша жас мамандарға мемлекеттік ұйымдармен қоса жекеменшік нысандарындағы ұйымдарда да жұмысқа түру және жұмысты өтеуді жүзеге асыру құқығы берілді.

Бұл ретте дара кәсіпкерлік белгілі бір қызмет салаларында тыым салынған, көзделмеген, алып тасталған немесе заннамалық актілермен («Рұқсаттар және хабарламалар туралы» ҚР Заңы, ҚР Кәсіпкерлік Кодексі, ҚР Салық кодексі, «Білім туралы» ҚР Заңы, «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі, «Ветеринария туралы» ҚР Заңы, «Ғылым туралы» ҚР Заңы, «АгроОнеркәсіптік кешенді және ауылдық аумактарды дамытуды мемлекеттік реттеу туралы» ҚР Заңы және басқалар) шектелген жағдайларды алыш тастағанда және ҚР заннамалық актілерінде көзделген жағдайларда дара кәсіпкер немесе дара кәсіпкерде жалдамалы жұмыскер ретінде жұмысты өтеуге рұқсат етіледі.

Дара кәсіпкерлік саласындағы еңбек қызметін жүзеге асыру Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 35-бабында көзделген растайтын құжаттарды тапсырған және зейнетақы, әлеуметтік және салықтық төлемдер болған кезде жұмыспен өтеу кезеңге есептеледі.

8. Оқудан шығарылған және оқуға қайта қабылданған студенттер бойынша.

Заңның 2021 жылдың қаңтарына дейінгі редакциясында мемлекеттік тапсырыс негізінде оқып жүріп, ЖЖБҰ-дан шығарылған, содан кейін ақылы негізде оқуға қайта қабылданған студенттердің жұмысты өтеу не оку шығындарын өтеу міндеті қарастырылмаған.

Енді Заңның 47-бабының 17-тармағының 8-бөлігінің 3) тармақшасына сәйкес осы тармақта аталған ҚР азаматтары ЖЖБҰ-ны бітіргеннен кейін ағымдағы немесе келесі оку жылы ішінде қайта қабылдану шартымен ЖЖБҰ-дан шығарылған жағдайларда осы тармақта көзделген мерзім шегінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша іс жүзінде окуға қайта қабылданған студенттердің мұқият есебін жүргізу қажет.

Осыған байланысты, жұмыспен өтеуге жататын жас мамандарды мониторингпен жүз пайыз қамту және есепке алынбаған жас мамандарды алдын алу мақсатында «БСКЕМ» АЖ-де оқудан шығарылып содан кейін ағымдағы немесе келесі оку жылы ішінде окуға қайта қабылданған студенттердің мұқият есебін жүргізу қажет.

Оқудан шығарылған студенттердің есепке алынбау себебі, ақылы окуға немесе бастапқы білім беру орнына емес - басқа білім беру ұйымдарға қайта қабылдануына байланысты, олар тәуекел факторы болып табылады.

9. «Мәнгілік ел жастары - индустріяға!» («Серпін») жобасы бойынша мемлекеттік тапсырыс негізінде білім алғандар туралы.

ҚР Үкіметінің 2018 жылғы 13 қарашадағы № 746 қаулысымен бекітілген Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017 – 2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы (бұдан әрі – «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы) шенберінде Алматы, Жамбыл, Қызылорда, Манғыстау, Түркістан облыстарының және Шымкент қаласының жұмыс күші артық өнірлерінен (шығу өнірлері) шықкан жастарға жоғары және жоғары оку орнынан кейінгі, техникалық және кәсіптік білім беруге және оларды жұмыс күші тапшы өнірлерге (қабылдау өнірлері) жұмыска орналастыруға

бағытталған «Мәңгілік ел жастары – индустрияға!» («Серпін») жобасын іске асыру бойынша міндет көзделген болатын.

Заңның 26-бабының 8-тармағының 6) тармақшасына сәйкес ЖЖБҰ-ға оқуға түсү кезінде КР Үкіметі айқындаған өнірлерге қоныс аударған ауыл жастары арасынан шыққан КР азаматтары үшін қабылдау квотасы көзделеді.

2015 жылғы 24 қарашадағы № 421-V КР Заңымен Заңның 47-баптың 17-тармағы бесінші бөлікпен толықтырылды. Оған сәйкес Заңның 26-бабының 8-тармағының 6) тармақшасында белгіленген квота шегінде педагогикалық, техникалық және ауыл шаруашылығы мамандықтары бойынша оқуға түскен ауыл жастары арасынан шыққан КР азаматтары ЖЖБҰ-ды бітіргеннен кейін оқытқан жері бойынша өнірде кемінде үш жыл жұмыспен өтеуге міндетті – бұл норма 2016 жылдан бастап оқуға түскен азаматтарға колданылады.

2022 жылды Заң мен Қағидаларға 2022 жылғы 14 шілдедегі № 141-VII КР Заңымен және КР Үкіметінің 2022 жылғы 18 қарашадағы № 926 қаулысымен енгізілген өзгерістер мен толықтыруларға сәйкес бұл санаттағы жас мамандардың жұмыспен өтеу мерзімі үш жылдан екі жылға дейін қысқартылды және жұмысты өтеу үшін қоныс аударуға арналған өнірлердің саны бірден он бірге дейін көбейтілді (он бір жұмыс күші тапшы өнірлердің тізімі Қағидаларға 1-қосымшада көрсетілген) - бұрын жұмыспен өтеу тек қана оқытқан жері бойынша бір өнірде жасалуға тиіс еді.

Жас мамандардың жұмыспен өтеу мерзімін үш жылдан екі жылға дейін қысқарту және жұмысты өтеу үшін қоныс аударуға арналған өнірлер санын көбейту арқылы Заң мен Қағидаларды жұмсақту жұмыспен қамту рәсімін женілдетете түседі, енбек күші тапшы өнірлердегі кадрлардың кетуі мен тұрақтануы мәселесін ішінара шешуге мүмкіндік береді.

Заңды орындау үшін ЖЖБҰ комиссиялары ЖАО-мен бірлесіп, жұмыс күші тапшы өнірлерде «Серпін» жобасы бойынша жас мамандарды тиісінше жұмысқа орналастыру бойынша тиісті шаралар қабылдауы қажет, өйткені бүгінгі күні жұмыспен өтеу жөніндегі міндеттемелерді орындамайтындардың ең көп пайзызы жас мамандардың дәл осы санаты арасында болып отыр.

ЖЖБҰ «Серпін» жобасы бойынша білім алған түлектер арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізу және КР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2016 жылғы 14 маусымдағы № 515 бұйрығымен бекітілген Жұмыс күшінің ұтқырлығын арттыру үшін адамдардың ерікті түрде қоныс аудару қағидаларымен таныстыру қажет (бұдан ері - Қоныс аудару қағидалары).

Қоныс аудару қағидаларына сәйкес өніраалық қоныс аудару жұмысқа орналастыруға немесе кәсіпкерлік бастамаларға жәрдемдесу бойынша міндеттемелермен жүзеге асырылады.

Жаңа тұрғылықты жерде ерікті түрде өніраалық қоныс аударуды мемлекеттік колдана:

1) жұмыскердің қоныс аударуы жұмыс берушінің есебінен іске асырылған жағдайды қоспағанда, адамдарға және оның отбасы мүшелеріне материалдық көмек беруді;

2) жұмыс беруші жұмыскерге тұрғын үй-жай ұсынған жағдайларды қоспағанда, тұрғын үй, қызметтік тұрғын үй немесе жатақханалардан бөлме беруді;

3) жұмыс берушінің қажеттілігі бар болған кезде кәсіптік оқытуды;

4) жаңа тұрғылықты жерде жұмысқа орналасуға жәрдемдесуді қамтиды.

Мәңгілік ел жастары – индустрияға!» («Серпін») жобасына қатысушылар қатарындағы түлектер шығу өніріне қарамастан өніраалық ерікті түрде қоныс аударуға қатысады және оку өніріне қарамастан Қоныс аудару қағидаларға сәйкес қабылдау өнірінде мемлекеттік қолдана шарасын ала алады.

«Мәңгілік ел жастары - индустрияға!» («Серпін») жобасының түлектері оку орнын аяқтаған соң алты ай мерзімінде және қоныс аударушыларды қабылдау өнірлерінде

тіркелуіне тәуелсіз халықты жұмыспен қамту орталығына Қоныс аудару қағидаларға 1-қосымшага сәйкес нысан бойынша өтініш береді.

Қабылдау өңірінің халықты жұмыспен қамту орталығы келгеннен кейін бес жұмыс күні ішінде Қоныс аудару қағидаларға 2-қосымшага сәйкес нысан бойынша жұмыс күшінің үтқырлығын арттыру үшін еркіті турде қоныс аударуга жәрдемдесу бойынша мемлекеттік қолдау көрсету туралы Әлеуметтік келісімшарт жасасады.

Өңірапалық қоныс аударуды мемлекеттік қолдау шаралары жергілікті бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

10. Басқа мамандықтар туралы.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілген 2015 жылғы 13 қарашадағы № 398-В ҚР Занымен Заңның 47-бабының 17-тармағы үшінші бөлікпен толықтырылды, оған сәйкес мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде басқа мамандықтар бойынша білім алған ҚР азаматтары ҚР Үкіметі айқындайтын тәртіппен кемінде үш жыл жұмыспен өтеуге міндетті.

Жас мамандардың осы санаты бойынша жұмыспен өтеу 2017 жылдан бастап окуга түскен адамдарға қолданылады.

Қағидалардың 4-1-тармағына сәйкес мемлекеттік тапсырыс негізінде басқа мамандықтар бойынша білім алған азаматтар ЖЖБҰ-ды бітіргеннен кейін кемінде үш жыл меншік нысанына қарамастан ұйымдарда жұмысты өтейді.

Жоғарыда келтірілген құқық нормаларының тұжырымынан жас мамандардың жұмысты өтеуді олар алған мамандық бойыншаға жүзеге асыруы Занмен және Қағидалармен міндетtelмегенін көруге болады, бұл өз кезегінде қатаң шектеулерді алып, жас мамандардың осы санатына жұмысқа орналасу кезінде таңдау еркіндігін береді.

Сонымен қатар ЖЖБҰ ЖАО-мен бірлесіп және жас мамандардың тікелей қатысуымен ЖЖБҰ-дан алған мамандығы не бейіні немесе сабактас мамандықтар тобы бойынша, сондай-ақ осы мамандыққа байланысты қызмет салалары мен аяларында жас мамандарды жұмысқа орналастыру үшін мейілінше күш салу және жан-жақты шаралар қабылдау қажет.

Бұл санатқа басқа мамандықтар бойынша ауылдық квота шегінде оқыган жас мамандарды да жатқызуға болады.

Заңның 47-бабының 17-тармағының 1-бөлігінде ауылдық жерлерде жұмыспен өтеу міндетті төрт мамандық (педагогикалық, медициналық, ветеринариялық, ауыл шаруашылығы) бойыншаға көзделгенін ескере отырып, ауылдық квота шегінде басқа мамандықтар бойынша білім алған жас мамандарға ауылдық жерлермен шектеу көзделмеген.

Осылайша ауылдық квота шегінде басқа мамандықтар бойынша білім алған жас мамандарға Заңның 47-бабының 17-тармағының үшінші бөлігінде белгіленген жұмысты өтеу міндетті жүктеледі.

11. Жұмыспен өтеудің мөлшерлестігі, жұмыс өтелмеген жағдайда шығыстарды өтеудің мөлшерлестігі, мөлшерлес жұмысты өтеу мерзімін және өтелетін мөлшерлес шығыстарды есептеу формулалары туралы.

Заңның алдыңғы редакциясында мемлекеттік тапсырыс негізінде оқыту мерзіміне және нақты жүзеге асырылған ішіншінде қарамастан, үш жылдық жұмыспен өтеу не окуға жұмсалған ақшалай қаражатты толық көлемде өтеу көзделген болатын.

Заңның жаңа редакциясында 47 - баптың 17-тармағы жетінші бөлікпен, ал 47-баптың 17-4-тармағы екінші бөлікпен толықтырылды, аталмыш толықтыруларда ЖЖБҰ бітірушілеріне үш жыл емес, олардың мемлекеттік тапсырыс бойынша іс жүзінде оку уақытына мөлшерлес жұмысты өтеуге, ал жұмыс өтелмеген жағдайда оку шығыстарын толық көлемде емес, іс жүзінде өтелмеген жұмыс кезеңіне сәйкес өтеуге мүмкіндік беретін құқық нормасы бар.

Осыған байланысты Қағидалар мөлшерлес жұмысты өтеу мерзімін және өтелетін мөлшерлес шығыстарды есептеу формулалармен толықтырылды.

Қағидалардың 9-тармағы бойынша жұмыспен өтеу мерзімі мынадай формула бойынша есептеледі: $T = y / x * z$, мұндағы:

T – айлармен жұмыспен өтеу мерзімі, күндерге бөлшектенбейді (бұл ретте дөнгелектеу үлкен жағына қарай жүргізіледі);

y – мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде оқудың айлармен нақты мерзімі, күндерге бөлшектенбейді (бұл ретте дөнгелектеу үлкен жағына қарай жүргізіледі);

x – ЖЖБҰ-да оқудың айлармен жалпы мерзімі (бұл ретте дөнгелектеу үлкен жағына қарай жүргізіледі);

z – Қағидалардың 3, 4, 5, 6, 7 және 8-тармақтарында көрсетілген, бүкіл мерзім бойы мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде оқып шыққан Қазақстан Республикасының азаматтары үшін 36 айды құрайтын жұмыспен өтеу мерзімі.

Қағидалардың 40-тармағына сәйкес жұмыспен өтемеген жағдайда бюджет каражатының шығыстарын өтеу мынадай формула бойынша нақты жұмыспен өтеген кезеңге мөлшерлес жүзеге асырылады: $S_1 = (z - d) * S / z$, мұндағы:

S_1 – бюджетке қайтарылуға тиіс сома, тенгемен;

d – жұмыспен өтеудің нақты мерзімі айлармен, күндерге бөлшектенбейді (бұл ретте дөнгелектеу үлкен жағына қарай жүргізіледі);

z – Қағидалардың 3, 4, 5, 6, 7 және 8-тармақтарында көрсетілген, бүкіл мерзім бойы мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде оқып шыққан Қазақстан Республикасының азаматтары үшін 36 айды құрайтын жұмыспен өтеу мерзімі;

S – мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде бүкіл оқу кезеңіне жұмсалған бюджет каражатының сомасы.

12. Қайта бөлу туралы.

Қағидалардың жаңа редакциясы бастапқы бөлінген орны бойынша әртүрлі себептермен жұмысқа орналаспаған жас мамандарды ЖЖБҰ комиссияларының қайта бөлуі туралы 31-тармақпен толықтырылды (бұрын Қағидаларда қайта бөлу магистратураға, резидентураға және докторантураға окуға түспеген азаматтар үшін ғана көзделген болатын).

Қайта бөлу үшін, оның ішінде мерзімді әскери қызмет өткергеннен кейін оралған, жұмыс берушіні тарату немесе штаттарды қыскарту негіздері бойынша жұмыстан шығарылған, бір бос орынға бірнеше жас маманның жіберілуіне байланысты жұмысқа қабылданбаган, жұмыс беруші бос орындарды сақтамаған жағдайдағы адамдар; белгіленген мерзімде дәлелді себептермен бөлу орны бойынша келмеген адамдар; бастапқы бөлу орны бойынша дәлелді себептермен мерзімді толық өтемеген және т. б. адамдар үшін барлығы 10 негіз көзделген.

Сондай-ақ Қағидалардың 31-тармағында қайта бөлуді, оның ішінде магистратураға, резидентураға немесе докторантураға түспеген адамдар үшін қайта бөлуді жүзеге асыруға негіздер көзделген, бұл да жоғары оку орнынан кейінгі бағдарламалар бойынша одан әрі окуға түскен адамдарды жұмыспен өтеуден босатуды білдіреді.

Бұл ретте ҚР Білім және ғылым министрлігінің 2018 жылғы 31 қазандагы № 600 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оку орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйымдарына окуға қабылдаудың үлгілік қағидаларына магистратура мен докторантураға қабылдау мерзімдерге енгізілген өзгерістерді ескеру қажет (екі кезеңде):

- 1) күнтізбелік жылғы 15 тамыздан 28 тамызға дейін;
- 2) күнтізбелік жылғы 26 желтоқсаннан 10 қантарға дейін.

13. Білім беру қызметтерін көрсету туралы шарттардың болмауы туралы.

Заңның 47-бабының 14-тармағында білім алушылардың құқықтары, міндеттері мен жауапкершілігі білім беру үйымының жарғысында және білім беру қызметтерін көрсету туралы шартта көзделуі тиіс деп белгіленген.

Заңның 43-1-бабының 2-тармағының 4) тармақшасына сәйкес білім беру қызметтерін көрсете шарттының нысандарын әзірлеу және бекіту ЖЖБҰ-ның құзыretіне жатады.

ҚР БФМ-нің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бүйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың ұлгілік қағидаларының 35-тармағында мемлекеттік грант негізінде оқуға түскен ҚР азаматтары кемінде 3 (үш) жыл жұмыспен өтеу туралы шарт жасайтыны жазылған.

ҚР Азаматтық кодексінің 378-382-баптарына сәйкес екі немесе одан көп адамның азаматтық құқықтар мен міндеттерді белгілеу туралы келісімі шарт деп танылады. Шарттан міндеттемелік құқықтық қатынастар туындауы мүмкін. Шарт жасасу міндеті заң актілерінде көзделген жағдайларды қоспағанда, азаматтар мен заңды тұлғалар шарт жасасуға ерікті. Тиісті шарттың мазмұны, заңдармен жазылған жағдайлардан басқасында, шарт ережелері тараптардың өз қалауы бойынша белгіленеді.

Мониторинг пен бақылауды жүзеге асыру барысында Оператор мынадай жағдайларға жиі тап болады:

- білім алушылармен білім беру қызметтерін көрсете туралы шарт жасалмаган;
- білім беру қызметтерін көрсете туралы шартта мемлекеттік тапсырыс негізінде оқуға түскен азаматтардың жұмыспен өтеуге немесе жұмыс өтелмеген жағдайда оның окуына жұмсалған шығынның орнын толтыруға міндетті екендігі туралы талаптар қамтылмаған.

Көрсетілген мән-жайлар даулы құқықтық қатынастар туындаған және дау сот тәртібімен шешілген жағдайларда ақшалай қаражатты өндіріп алуды едәуір қыннатады.

Жоғарыда баяндалғанды назарға ала отырып, 2021 мен 2022 жылы Заңға және Қағидаларға енгізілген толықтырулар мен өзгерістерді ескере отырып, білім беру қызметтерін көрсете шарттарына мынадай талаптарды қамтитын «Мемлекеттік білім беру тапсырысы (білім беру гранты) негізінде оқуға жұмсалған бюджет қаражатының шығыстарын жұмыспен өтеуді және қаражатпен өтеуді жүзеге асыру тәртібі туралы» бөлімді енгізу орынды және қажет деп санаймыз:

1) жас мамандардың жұмыспен өтеу жөніндегі өз міндеттерін сактауына мониторингті және бақылауды қамтамасыз ететін білім беру саласындағы уәкілетті органның операторын («Қаржы орталығы» АҚ) – бұдан әрі операторға міндетті түрде жазбаша хабардар ете отырып және осы Шартта көзделген ЖЖБҰ-ды хабардар ете отырып, оқуға жұмсалған бюджет қаражатының шығыстарын өтеумен не жұмыспен өтеумен байланысты барлық іс-әрекеттерді жүзеге асыру;

2) жұмыспен өтеуді жүзеге асыру үшін ағымдағы жылғы 1 қыркүйекке дейін оқыту аяқталған жылы ЖЖБҰ-ның дербес бөлу жөніндегі комиссиясы берген жолдамада көрсетілген жұмыс орнына келу;

3) мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде оқудың толық курсын бітірген жағдайда жолдама немесе өз бетінше жұмысқа орналасу орны бойынша үш жыл ішінде жұмысты өтеуді жүзеге асыру;

4) ақылы негізде окудан мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша оқуға ауысқан, мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша окудан ақылы негізде оқуға ауысқан, кейіннен ағымдағы немесе келесі оқу жылы ішінде қайта қабылданған кезде ЖЖБҰ-дан шығарылған жағдайларда, Қағидарармен айқындастын тәртіппен мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде нақты оқу уақытына мөлшерлес жолдаманың немесе өз бетінше жұмысқа орналасудың орны бойынша жұмысты өтеуді жүзеге асыру;

5) Оператор арқылы енбекпен өтеу жөніндегі міндеттерді орындаған жағдайда, оқуға жұмсалған бюджет қаражатының шығыстарын толық көлемде өтеу;

6) Қағидарармен айқындастын тәртіппен Оператор арқылы жұмыспен өтеу жөніндегі міндет ішінана орындалған жағдайда, оқытуға байланысты бюджет қаражаты есебінен шеккен шығыстарды жұмыс істелген уақытқа мөлшерлес өтеу;

7) жұмыспен өтеу кезінде есепте болу уақытын ескере отырып, ЖЖБҰ комиссиясы оқуды аяқтаган жылы бос орындардың болмауына байланысты халықты жұмыспен қамту орталығына бөлген жағдайда ағымдағы жылдың 1 қыркүйегіне дейін тікелей тұрғылықты жері бойынша халықты жұмыспен қамту орталығында не «электрондық үкімет» веб-порталы немесе «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы арқылы жұмыс іздел жүрген адам немесе жұмыссыз ретінде тіркелу;

8) жұмыс орнына жолдама бойынша келмеген және өз бетінше жұмысқа орналасқан жағдайда жұмыс орны туралы ЖЖБҰ мен Операторды ағымдағы жылдың 1 қыркүйегіне дейінгі мерзімде растайтын құжаттарды қоса бере, түсіндірме-хат жібере отырып, жазбаша түрде хабардар ету;

9) жұмыс істеу мерзімі ішінде өз бетінше жұмыс орнынан ауысқан жағдайда, 10 (он) күнтізбелік күн ішінде растаушы құжаттарды қоса бере, түсіндірме хат жібере отырып, жаңа жұмыс орны туралы Операторды жазбаша түрде хабардар ету;

10) ауыл жастары арасынан шықкан КР азаматтарына берілген квота шегінде педагогикалық, медициналық, ветеринариялық және ауыл шаруашылығы мамандықтары бойынша оқыған жағдайда, ауылдық жерлерде кемінде үш жыл немесе білім беру гранты бойынша оку мерзіміне сәйкес мөлшерлес жұмыспен өтеу;

11) «Мәңгілік ел жастары - индустріяға!» («Серпін») бағдарламасы бойынша ауыл жастары арасынан шықкан КР азаматтарына берілген квота шегінде педагогикалық, техникалық және ауыл шаруашылығы мамандықтары бойынша оқыған жағдайда, Қағидаларға 1-көсімшада көрсетілген жұмыс күші тапшы 11 өнірлердің бірінде кемінде үш жыл не білім беру гранты бойынша оку мерзіміне сәйкес мөлшерлес жұмыспен өтеу;

12) жұмыспен өтеуден босату үшін ЖЖБҰ-ның бөлу жөніндегі комиссиясының отырысына жұбайының (зайбының) тұрғылықты, жұмыс істейтін немесе қызмет өткеретін жері бойынша елді мекенде бос орындар болмаған, I және II топтағы мүгедектігі болған, жүктілігі басталған немесе үш жасқа дейінгі бала (балалар) болған жағдайларда растайтын құжаттарды ұсыну;

13) жұмыспен өтеуден босату және қосымша хаттама жасау үшін ЖЖБҰ-ның бөлу жөніндегі комиссиясына мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде резидентураға, магистратураға, докторантурасы одан әрі оқуға түсken жағдайда растайтын құжаттарды ұсыну;

14) ЖЖБҰ комиссиясына мерзімді өтеуді кейінге қалдыру үшін әскери қызметке шақыру туралы растайтын құжаттарды ұсыну;

15) Қағидалардың 31-тармагында қарастырылған жағдайларда қайта бөлу үшін ЖЖБҰ комиссиясына жүгіну;

16) Операторға жұмыспен өтеу фактісін растау және жұмысқа орналастырудың нақты орнын айқындау үшін міндетті зейнетакы жарналары, әлеуметтік аударымдары, міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдары мен жарналары және еңбек шарттарының болу-болмауына қатысты дербес деректерді жинауға және өндеуге келісім беру.

Білім беру қызметтерін көрсету шарттарын жасау кезінде "Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы" КР Заңының 15-бабының талаптарын ұстануды сұраймыз, оған сәйкес КР жеке және заңды тұлғалардың жазбаша нысанда жасалатын барлық мәмілелері мемлекеттік және орыс тілдерінде жазылады.

14. ЖЖБҰ-дың ағымдағы жылдың тұлектерінің алдын ала тізімдерін және жұмысқа дербес болу жөніндегі материалдарын Операторға уақтылы бермеуі туралы.

Қоғам мен Министрлік арасында жыл сайын жасалатын мемлекеттік сатып алу туралы шарттың талаптарына сәйкес (бұдан әрі – Шарт) Қоғамға ЖЖБҰ-мен жұмыспен өтеу мониторингі бойынша өзара іс-кимыл жасауы жүктелген.

Қағидалардың 24, 26, 27, 29, 31, 32 және 33-тармактарына сәйкес:

- ЖЖБҰ ағымдағы жылдың түлектерінің алдын ала тізімдерін жыл сайын 1 наурыздан кешіктірмей білім беру саласындағы уәкілетті органга жіберуі арқылы алдын ала бөлуді жүзеге асырады;

- ағымдағы жылдың түлектерін бөлу жөніндегі комиссиялардың отырыстары жыл сайын, ерте деңгендегі 1 маусымда 1 шілдеден кешіктірмей, күндізгі форматта немесе кашықтан өткізіледі;

- ЖЖБҰ және деңсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган жыл сайын 15 тамыздан кешіктірмей бөлу туралы хаттамалық шешім қабылданған күннен бастап күнтізбелік 15 күн ішінде Операторға бөлу жөніндегі барлық материалдарды жібереді;

- Қағидалардың 31-тармағында көрсетілген адамдарды қайта бөлу жөніндегі материалдарды ЖЖБҰ және деңсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органның бөлу жөніндегі комиссиялары қайта бөлу туралы хаттамалық шешім қабылданған күннен бастап күнтізбелік 15 күн ішінде Операторға жібереді.

Жоғарыда көрсетілген Қағидалардың талаптарына сай Оператор жыл сайын ЖЖБҰ-дан ағымдағы жылдың түлектерінің алдын ала тізімдерін және жұмысқа бөлу жөніндегі барлық материалдарды белгіленген мерзімдерде тапсыруды сұратады.

Алайда белгіленген талаптарды бұзып, кейбір ЖЖБҰ-лар оларға сұратылған мәліметтерді ұсыну бойынша жүктелген міндеттерді жосықсыз орындауды, бұл өз кезінде мерзімдердің сақталмауына әкеледі және жалпы Оператордың Шартта көзделген қызметтерін көрсетуіне теріс әсер етеді.

Осыларға байланысты Операторға заннамада белгіленген мерзімде жас мамандарды жұмысқа дербес бөлу жөніндегі қажетті ақпарат пен материалдарды жедел және үзіліссіз беру қажеттілігін еске саламыз.

15. «Documentolog» электрондық құжат айналымы жүйесі туралы.

2022 жылдан бастап Қоғамда «Documentolog» электрондық құжат айналымы мен бизнес процесін автоматтандыру жүйесі жүзеге асырылды. «Documentolog» жүйе осы платформаны пайдаланушылар болып табылатын барлық ұйымдармен, оның ішінде барлық мемлекеттік органдармен, сондай-ақ ЖЖБҰ-дың белгілі бір бөлігімен электрондық құжат алмасуға мүмкіндік береді. «Documentolog» жүйесінің көмегімен хат алмасу өзара әрекеттесуді айтارлықтай женілдетеді, хат-хабарларды лезде жеткізуге мүмкіндік береді, осыған байланысты Қоғам мүмкіндік болған жағдайда ЖЖБҰ-ға «Documentolog» жүйесін пайдалануды ұсынады.

«Қаржы орталығы» АҚ көрсетілген көмек үшін алдын ала алғыс білдіреді және одан әрі жемісті ынтымактастыққа сенім білдіреді.

**«Қаржы орталығы» АҚ
Басқармасының төрағасы**

А. Ибраимов

✉ А.К.Жұмабаева
☎ 8/7172/695-049 (ішкі 123),
8-701-423-36-79
✉ zhumaibayeva@fincenter.kz

Signature